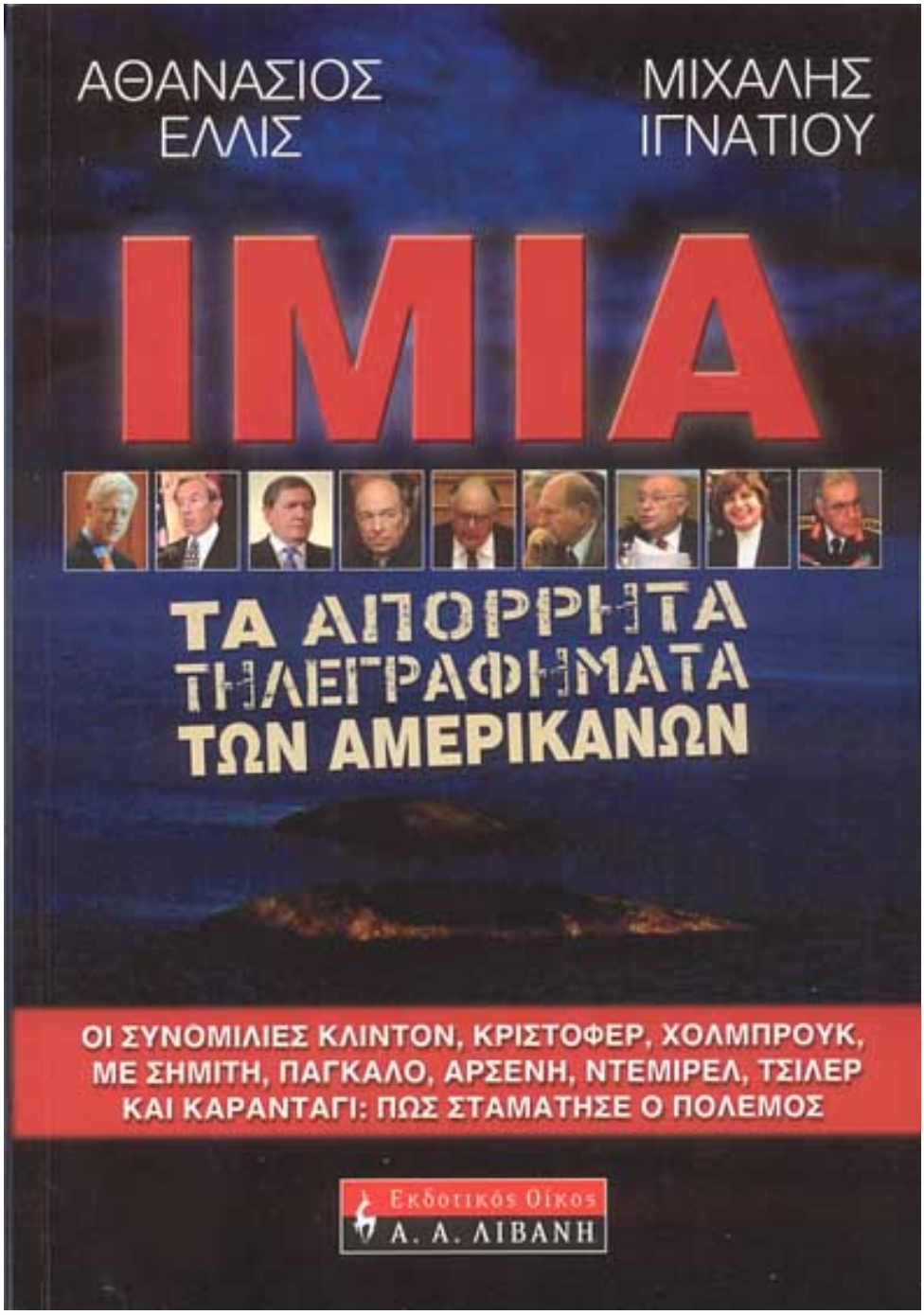

Η πληροφορία είναι ο θεμέλιος λίθος για κάθε απόπειρα συγγραφής βιβλίου με ιστορικό περιεχόμενο. Ο κατέχων την πληροφορία έχει το στρατηγικό πλεονέκτημα να γράψει ένα κατ' αρχήν ενδιαφέρον βιβλίο.

Αυτό ακριβώς είναι το προτέρημα της έκδοσης του οίκου Λιβάνη «Ίμια, τα απόρρητα τηλεγραφήματα των αμερικανών» των δημοσιογράφων Αθανάσιου Έλλις και Μιχάλη Ιγνατίου.

Οι συγγραφείς εκμεταλλεύτηκαν την Αμερικάνικη νομοθεσία για την ελευθερία των πληροφοριών γνωστό ως Freedom of Information Act που επιτρέπει την αναζήτηση και δημοσίευση εγγράφων του Λευκού Οίκου του
State
Department
καθώς και άλλων υπηρεσιών.

Οι δυο δημοσιογράφοι προσπάθησαν και απ' ότι φαίνεται κατάφεραν να έχουν πρόσβαση στα 132 τηλεγραφήματα που αντηλλάγησαν ανάμεσα στις Αμερικανικές υπηρεσίες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την κρίσιμη τελευταία νύχτα του Ιανουαρίου του '96 όταν ξέσπασε η κρίση ανάμεσα σε δύο γείτονες χώρες, ανάμεσα σε δύο συμμάχους, ανάμεσα σε μέλος της Ε.Ε. και την Τουρκία.

Ασφαλώς και υπάρχουν τμήματα μέσα στα τηλεγραφήματα, ενδεχομένως και άλλα άγνωστα τηλεγραφήματα, που παραμένουν λογοκριμένα. Θα ήταν αφελές να πιστεύει κανείς ότι το ισχύον νομικό καθεστώς θα έδινε τη δυνατότητα να φθάσει ένας ερευνητής τόσο σύντομα, τόσο βαθιά στην ουσία των πεπραγμένων.

Τα γεγονότα βέβαια ήταν, είναι σε ένα μεγάλο βαθμό γνωστά. Πέρα από την κάλυψη που προσέφεραν εκείνη την εποχή τύπος και τηλεόραση υπάρχουν και οι κατατεθειμένες απόψεις κάποιων

από τους πρωταγωνιστές, που μπήκαν στον κόπο και συνέγραψαν βιβλία για τα γεγονότα όπως τα έζησαν.

Προηγήθηκαν οι απόψεις του τότε Α Γ.Ε.Ε.Θ.Α. και ακολούθησαν εκείνες του τότε πρωθυπουργού.

Το βιβλίο των Ελλις, Ιγνατίου προσεγγίζει το θέμα από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού και πέρα από τα τηλεγραφήματα φιλοξενεί δηλώσεις πρωταγωνιστών Αμερικανών, Ελλήνων και Τούρκων.

Αυτό που συνάγεται για μια ακόμα φορά, είναι πως η παρουσία της Δυτικής Αυτοκρατορίας ήταν καταλυτική. Η πρόθεσή της ξεκάθαρη. Να μην προχωρήσει η κρίση σε ένοπλη σύρραξη. Είτε με αβρότητα είτε ωμά οι Αμερικανοί διαχειριστές της κρίσης το δήλωσαν και στις δυο πλευρές.

«Αυτός που θα ρίξει τον πρώτο πυροβολισμό θα έχει προβλήματα με τις Η.Π.Α.»

Με γνώμονα αυτή τη δήλωση είναι πολύ δύσκολο ή καλύτερα αδύνατον να εφαρμόσεις υπερήφανη εξωτερική πολιτική. Το τελευταίο προφανώς δεν αποτελεί δικαιολογία για όσους δεν πάλεψαν για αυτή και ασφαλώς είναι μομφή για όσους εύκολα και χωρίς να ζυγίσουν καταστάσεις ύψωσαν εθνικιστικές κορόνες με την ασφάλεια εκείνων που όχι μόνον δεν παίρνουν αποφάσεις αλλά και εκείνων που δεν μέτρησαν πτώματα στο πεδίο μάχης, που δεν υπηρέτησαν καν θητεία σε διάρκεια ειρήνης.

Η Αμερικάνικη θέση “No ships, no troops, no flags” και η προτροπή *«βρείτε τα μεταξύ σας»* ακούγεται λογική αν ληφθούν υπ’ όψιν τα συμφέροντά της στην περιοχή εκείνη την περίοδο. Ουδεμία σημασία είχε, έχει ποια πλευρά καλύπτουν οι διεθνείς συμβάσεις, τα πρωτόκολλα και η κάθε έννοια δικαίου.

Ο παραλογισμός όμως, βρίσκεται στην τυφλή και κουφή Ε.Ε. που παρέμεινε ένας αδιάφορος θεατής. Οι εταίροι για μια ακόμα φορά μας έδειξαν ότι αυτό που τους ενδιαφέρει περισσότερο είναι πόσο πιο πολλά μπορεί να δανειστεί, να χρεωθεί αυτός ο τόπος για να καταναλώσει όσα εκείνοι παράγουν ή διαχειρίζονται